

PFAS in zwevend stof

Langjarig gemiddelde PFAS in zwevend stof rond de tijdelijke brug over de E34 en tijdelijke opslagplaats grond

Metten en monitoren van het langjarig gemiddelde PFAS in zwevend stof

Rond de 3M Belgium site in Zwijndrecht en de Oosterweelwerf verzamelen verschillende meetstations voortdurend informatie over fijn stof en PFAS in de lucht. De metingen in Zwijndrecht worden uitgevoerd door VITO op kosten van 3M Belgium, waarvan de resultaten volledig worden gedeeld met de Vlaamse overheid en online te vinden zijn¹.

In het kader van de saneringswerken in Zone 1A, ten zuiden van de E34, werd in maart 2026 gestart met de bouw van een tijdelijke werfbrug over de E34 in Zwijndrecht. De meer dan 200-meter lange constructie verbindt de tijdelijke opslagplaats voor grond (TOP) ten zuiden van de E34 rechtstreeks met de 3M site ten noorden van de snelweg. Zo kan werfverkeer voor de afvoer en aanvoer van gronden via de Canadastraat en de kluifrotonde en moet het niet door de woonkern van Zwijndrecht.

Zoals opgenomen in de bijzondere voorwaarden voor de bouwvergunning van deze brug en tijdelijke opslagplaats voor grond worden maatregelen gevraagd inzake voorkoming bijkomende verspreiding PFAS in zwevend stof.

Het stofmitigatieplan², wat sinds 2023 wordt toegepast op de 3M site in Zwijndrecht, bevat diverse maatregelen om mogelijke verspreiding van stof te voorkomen. Om de bijzondere voorwaarden tegemoet te komen wordt ditzelfde stofmitigatieplan ook tijdens de werken aan de brug en TOP toegepast.

Verder is het bestaande meetnetwerk voor stof in lucht in februari 2026 uitgebreid zodat het ook de werfzone ten zuiden van de E34 omvat. Hierdoor kunnen we de effectiviteit van het stofmitigatieplan evalueren. Dit uitgebreide meetnetwerk bestaat uit speciale apparatuur wat steeds over een periode van 14 dagen de omgevingslucht over speciale filters geleid waarbij deze filters materiaal uit de lucht capteren. De gebruikte filters worden vervolgens geanalyseerd op PFAS in een geaccrediteerd labo. Deze resultaten worden vervolgens gebruikt om het langjarig gemiddelde te berekenen.

Toetsingswaarde

Voor de evaluatie van de PFAS luchtconcentraties toetst de Vlaamse overheid jaargemiddelde concentraties af aan een maximale gemiddelde waarde van 0.3 ng/m³ over een periode van 12 maanden.

Bijkomende informatie van de Vlaamse overheid

Zoals vermeld door de Vlaamse overheid bestaan er momenteel geen wettelijk bindende normen voor PFAS in lucht en depositie. Wel wordt er een voorlopig toetsingskader³ gehanteerd met een maximale gemiddelde waarde van 0.3 ng/m³ voor typegebied 'niet-industrie' over een periode van 12 maanden.

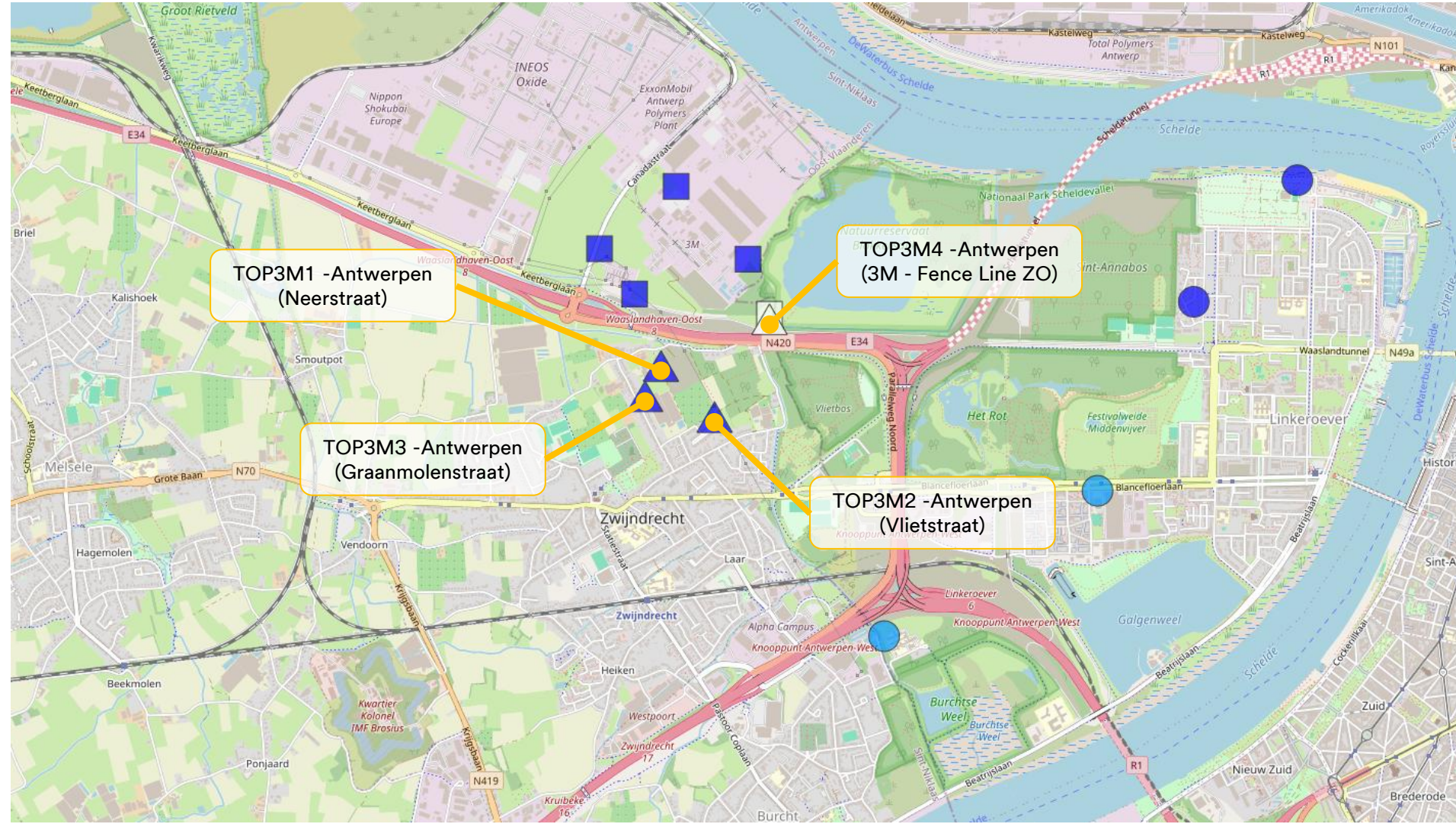
Tot slot is het goed om te weten dat niet elke verhoging van de netto fijnstofconcentratie het gevolg is van activiteiten op de werven. Ook andere lokale activiteiten kunnen zorgen voor verhoogde stofwaarden. Bovendien gaat niet elke stofpiek gepaard met verspreiding van PFAS via de lucht.

¹ <https://www.vlaanderen.be/pfas-vervuiling/pfas-zwijndrecht/pfas-luchtmetingen-in-zwijndrecht-en-omgeving>

² <https://multimedia.3m.com/mws/media/2593209O/dust-mitigation-plan-3m-zwijndrecht.pdf>

³ <https://www.vlaanderen.be/pfas-vervuiling/pfas-normenkader>

Meetpunten PFAS in zwevend stof rond de 3M werf

Een meer gedetailleerde kaart vindt u hier: <https://geo.irceline.be/www/pfas.html>

Opvolging langjarig gemiddelde PFAS in zwevend stof rond de 3M werf (ng/m³)

